

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Протокол № 6 від 21.01.2019 р.

Голова Вченої ради

Ректор _____ В. С. Пономаренко

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ ТА СТРАХУВАННЯ»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	перший (бакалаврський)
СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	бакалавр
ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	07 «Управління та адміністрування»
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

I. Преамбула

1. РОЗРОБЛЕНО

Методичною комісією Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

Голова методичної комісії:

Пономаренко В. С., д.е.н., проф., ректор ХНЕУ імені С. Кузнеця.

2. ЗАТВЕРДЖЕНО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ

Освітньо-професійна програма вищої освіти галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти затверджена та введена в дію Наказом ректора Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця від 23.01.2019 р. №46 у відповідності до рішення вченої ради університету від 21.01.2019 р. Протокол №6.

3. ВВЕДЕНО ВПЕРШЕ

4. РОЗРОБНИКИ ОПП

Внукова Наталія Миколаївна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління фінансовими послугами,

Корват Олена Валеріївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри управління фінансовими послугами,

Смоляк Віктор Анатолійович, кандидат економічних наук, доцент кафедри управління фінансовими послугами,

Ачкасова Світлана Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри управління фінансовими послугами,

Опешко Наталія Сергіївна, кандидат економічних наук, викладач кафедри управління фінансовими послугами.

II. Загальна характеристика

Рівень освіти вищої	Перший (бакалаврський) рівень FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень, НРК – 6 рівень / Бакалавр																												
Ступінь освіти вищої	Бакалавр																												
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»																												
Спеціальність	072 «Фінанси, банківська справа та страхування»																												
Освітня програма	Ризик-менеджмент та страхування																												
Освітня кваліфікація	Бакалавр з фінансів, банківської справи та страхування за освітньо-професійною програмою «Ризик-менеджмент та страхування»																												
Професійна кваліфікація в дипломі	Бакалавр з фінансів, банківської справи та страхування за освітньо-професійною програмою «Ризик-менеджмент та страхування»																												
Опис предметної області	Об'єкт вивчення: загальні закони та тенденції розвитку фінансово-економічних систем, підприємств, організацій, мотивація та поведінка суб'єктів ринку, процеси формування та використання фінансових ресурсів, їх моделювання та регулювання. Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання і прикладні проблеми у професійній діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, концепції, принципи фінансових та економічних наук. Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання, математичні, статистичні методи економічного аналізу, економіко-математичне моделювання, інформаційно-комунікаційні технології, методи дослідницької діяльності, презентації результатів, професійні методики фінансової науки та ФінТех. Інструменти: прикладні інформаційно-аналітичні та інформаційно-комунікаційні системи та програмні продукти.																												
Академічні права випускників	Бакалавр може продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем, а також підвищувати кваліфікацію та отримувати додаткову післядипломну освіту.																												
Працевлаштування випускників (для регульованих професій)	Національний класифікатор України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) <table border="0"> <tr> <td>1465</td> <td>Менеджер (управитель) із страхування</td> </tr> <tr> <td>1466</td> <td>Менеджер (управитель) із пенсійного недержавного страхування</td> </tr> <tr> <td>1467</td> <td>Менеджер (управитель) із допоміжної діяльності у сфері фінансів</td> </tr> <tr> <td>1468</td> <td>Менеджер (управитель) із допоміжної діяльності у сфері страхування</td> </tr> <tr> <td>2414.2</td> <td>Професіонал з фінансово-економічної безпеки</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Аналітик з питань фінансово-економічної безпеки</td> </tr> <tr> <td>2441.2</td> <td>Економіст з фінансової роботи</td> </tr> <tr> <td>2441.2</td> <td>Аналітик з інвестицій</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Аналітик з кредитування</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Економетрист</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Економіст з планування</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Економіст з фінансової роботи</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Економічний радник</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Консультант з економічних питань</td> </tr> </table>	1465	Менеджер (управитель) із страхування	1466	Менеджер (управитель) із пенсійного недержавного страхування	1467	Менеджер (управитель) із допоміжної діяльності у сфері фінансів	1468	Менеджер (управитель) із допоміжної діяльності у сфері страхування	2414.2	Професіонал з фінансово-економічної безпеки		Аналітик з питань фінансово-економічної безпеки	2441.2	Економіст з фінансової роботи	2441.2	Аналітик з інвестицій		Аналітик з кредитування		Економетрист		Економіст з планування		Економіст з фінансової роботи		Економічний радник		Консультант з економічних питань
1465	Менеджер (управитель) із страхування																												
1466	Менеджер (управитель) із пенсійного недержавного страхування																												
1467	Менеджер (управитель) із допоміжної діяльності у сфері фінансів																												
1468	Менеджер (управитель) із допоміжної діяльності у сфері страхування																												
2414.2	Професіонал з фінансово-економічної безпеки																												
	Аналітик з питань фінансово-економічної безпеки																												
2441.2	Економіст з фінансової роботи																												
2441.2	Аналітик з інвестицій																												
	Аналітик з кредитування																												
	Економетрист																												
	Економіст з планування																												
	Економіст з фінансової роботи																												
	Економічний радник																												
	Консультант з економічних питань																												

	3411	Фахівець з фінансово-економічної безпеки
	3411	Спеціаліст з управління активами
		Спеціаліст зі страхування
		Спеціаліст з фінансово-економічної безпеки
	3412	Агент страховий
	3417	Диспашер
		Експерт-консультант із страхування
		Оцінювач
		Оцінювач-експерт

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітньо-професійної програми «Ризик-менеджмент та страхування» на базі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС.

Термін навчання:

очна форма – три роки 10 місяців;

заочна форма - чотири роки 10 місяців.

Обсяг кредитів ЄКТС для здобуття ступеня бакалавра зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Цикли підготовки	Кількість кредитів ECTS
Цикл загальної підготовки	39 (16,2 %)
Цикл професійної підготовки	164 (68 %)
Цикл практичної підготовки та підсумкова атестація	37 (15,8 %)
Освітня програма бакалавра за циклами підготовки на базі повної загальної середньої освіти:	240 (100 %)
у т.ч. вибіркова складова	60 (25 %)

Вибіркова складова освітньо-професійної програми складається з:

МАЙНОР – умовна назва вибірових дисциплін із загального переліку Університету (загальноуніверситетський пул) для освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр. Дисципліни **МАЙНОР** є обов'язковими для вибору студентами і входять до загального обсягу кредитів ЄКТС за освітньою програмою підготовки бакалаврів.

Ідея дисциплін **МАЙНОР** полягає у вільному виборі студентами дисциплін таких напрямків, які відображають його інтереси та плани на майбутнє працевлаштування. Взяти участь у **МАЙНОР** можуть усі факультети і кафедри університету. Індивідуальний план студента буде формуватися з найкращих на його думку навчальних дисциплін. Загальний обсяг **МАЙНОР** складає 20 кредитів ЄКТС (по 5 кредитів на дисципліну).

МЕЙДЖОР – умовна назва вибірових дисциплін для освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр. Дисципліни **МЕЙДЖОР** є обов'язковими для вибору студентами і входять до загального обсягу кредитів ЄКТС за освітньою програмою підготовки бакалаврів. Ідея дисциплін **МЕЙДЖОР** полягає у вільному виборі студентами дисциплін для формування професійних компетентностей з **РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ ТА СТРАХУВАННЯ**, які відображають його наукові та професійні інтереси. Індивідуальний план студента буде формуватися з найкращих на його думку навчальних дисциплін. Загальний обсяг **МЕЙДЖОР** складає 25 кредитів ЄКТС. У вільному виборі студентам запропоновані дисципліни **МАЙНОРИ** (правового, соціально-психологічного та технічного спрямування).

IV. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає застосування певних методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов.
Загальні компетентності	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу а встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами. ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК03. Здатність планувати та управляти часом. ЗК04. Здатність здійснювати усну і письмову комунікацію професійного спрямування рідною та іноземною мовами. ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК10. Здатність працювати у команді та налагоджувати міжособистісні взаємодії при вирішенні поставлених завдань. ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК12 Здатність працювати автономно. ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища, виявляти та оцінювати макроекономічні ризики. СК02. Розуміння та здатність до критичного осмислення концептуальних основ економічної теорії, які стосуються фінансів, банківської справи та страхування й узагальнюють засади й закономірності функціонування та розвитку фінансових систем. СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування), оцінювати та аналізувати фінансові показники на макро- та мезо- економічному рівні, виявляти та оцінювати ризики фінансових систем, фінансових ринків, суб'єктів господарювання. СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі

	для вирішення фінансових задач. СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку. СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних, володіти інформаційними технологіями у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність, інтерпретувати та використовувати фінансову та пов'язану з нею інформацію. СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації. СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення. СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.
--	--

З метою забезпечення кореляції визначених компетентностей з класифікацією компетентностей НРК використовується матриця відповідності визначених компетентностей та дескрипторів НРК.

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання за освітньо-професійною програмою «РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ ТА СТРАХУВАННЯ» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Результати навчання	ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. ПР02. Демонструвати знання і розуміння теоретичних основ та принципів фінансової науки, особливостей функціонування фінансових систем. ПР03. Усвідомлювати основні особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури. ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування. ПР05. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування). ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач. ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.
----------------------------	--

	ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність, здійснювати аналіз фінансової, операційної та інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання, правильно інтерпретувати отриману інформацію, виявляти напрями оптимізації фінансової роботи та зниження ризиків на підприємствах. ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем. ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності. ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів. ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів. ПР15. Володіти та застосовувати знання іноземної мови для формування ділових паперів і спілкування у професійній діяльності. ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати. ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку. ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні. ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення. ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави. ПР22. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ПР23. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.
--	--

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»,
спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітньо-професійна програма «РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ ТА СТРАХУВАННЯ»

Складові освітньо-професійної програми	Загальна кількість		Структура, %
	кредитів ЄКТС	годин	
ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ	39	1170	16%
<i>БАЗОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ</i>	24	720	10%
<i>ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ</i>	15	450	6%
ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	201	6030	84%
<i>БАЗОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ</i>	156	4680	65%
<i>ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ</i>	45	1350	19%
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ :	240	7200	100%
<i>в тому числі: варіативна складова</i>	60	1800	25%

Складові освітньо-професійної програми	Загальна кількість		Форма контролю
	кредитів ЄКТС	годин	

ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ			
<i>БАЗОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ</i>			
Українська мова (за професійним спрямуванням)	5	150	Екзамен
Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	9	270	Залік, Екзамен
Соціальна та економічна історія України	5	150	Екзамен
Філософія	5	150	Екзамен
<i>Фізичне виховання (факультатив)</i>			
РАЗОМ БАЗОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ :	24	720	-
<i>ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ (ELECTIVE COURSES)</i> (студенти мають обрати варіативні навчальні дисципліни із загальноуніверситетського пулу)			
Навчальна дисципліна соціально-психологічного спрямування	5	150	Залік
Навчальна дисципліна технологічного спрямування	5	150	Залік
Навчальна дисципліна правового спрямування	5	150	Екзамен
РАЗОМ ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ :	15	450	-
РАЗОМ ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ:	39	1170	-

ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

БАЗОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ

Вища математика	5	150	Екзамен
Інформатика	5	150	Залік
Теорія ймовірності та математична статистика	5	150	Екзамен
Статистика	5	150	Екзамен
Економетрика	4	120	Залік
Політична економія	5	150	Екзамен
Макро- і мікроекономіка	5	150	Екзамен
Економіка України	4	120	Залік
Банківська справа	5	150	Екзамен
Економіка підприємства	5	150	Екзамен
Фінанси	5	150	Екзамен
Гроші і кредит	5	150	Екзамен
Фінанси підприємств	5	150	Екзамен
Бухгалтерський облік	4	120	Залік
Менеджмент	4	120	Залік
Страховання	5	150	Екзамен
Дослідження операцій та методи оптимізації	4	120	Залік
Курсова робота	1	30	Курсова робота
Іноземна мова академічної та професійної комунікації	4	120	Залік
Інвестування	4	120	Залік
Бюджетна система	5	150	Екзамен
Міжнародні фінанси	4	120	Залік
Фінансовий ринок	4	120	Екзамен
Основи наукових досліджень	4	120	Залік
Статистичний аналіз ризиків та методи їх оцінювання	4	120	Залік
Ризик-менеджмент	4	120	Екзамен
Фінансова математика	5	150	Екзамен
Навчальна практика "Університетська освіта"	1	30	Залік
Ознайомлювальна практика	1	30	Звіт
Тренінг-курс «Безпека життєдіяльності»	2	60	Залік
Тренінг-курс «Основи охорони праці»	2	60	Залік
Виробнича практика	3	90	Звіт
Комплексний тренінг	2	60	Звіт

Науково-дослідна практика	3	90	Звіт
Переддипломна практика	9	270	Звіт
Дипломна робота	14	420	Дипломна робота
РАЗОМ БАЗОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ	156	4680	
ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ			
МАЙНОР (або ВІЛЬНИЙ МАЙНОР) (MINOR COURSE)			
<i>(студенти мають обрати вибіркові навчальні дисципліни із загальноуніверситетського пулу)</i>			
Навчальна дисципліна за вибором студента	5	150	Залік
Навчальна дисципліна за вибором студента	5	150	Залік
Навчальна дисципліна за вибором студента	5	150	Залік
Навчальна дисципліна за вибором студента	5	150	Залік
ВСЬОГО МАЙНОР :	20	600	-

МЕЙДЖОР «Ризик-менеджмент» (MAJOR COURSE)			
<i>(студенти мають обрати один з мейджорів)</i>			
Управління змінами	4	120	Залік
Корпоративне управління	4	120	Залік
Фінансовий ризик-менеджмент	4	120	Залік
Курсова робота : Управління ризиками фінансових установ	1	30	Курсова робота
Управління ризиками фінансових установ	4	120	Екзамен
Страховання підприємницьких ризиків	4	120	Екзамен
Антикризовий менеджмент	4	120	Залік
ВСЬОГО МЕЙДЖОР :	25	750	

МЕЙДЖОР «Страховання» (MAJOR COURSE)			
<i>(студенти мають обрати один з мейджорів)</i>			
Соціальне страхування	4	120	Залік
Оцінка ризиків і збитків у страхуванні	4	120	Залік
Страхові послуги	4	120	Залік
Курсова робота: Аналіз страхової діяльності	1	30	Курсова робота
Аналіз страхової діяльності	4	120	Екзамен
Регулювання страхової діяльності	4	120	Екзамен
Страхова справа	4	120	Залік
ВСЬОГО МЕЙДЖОР :	25	750	-
РАЗОМ ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ :	45	1350	-
РАЗОМ ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ :	201	6030	-
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ	240	7200	

VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація за спеціальністю здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи бакалавра (дипломної роботи) за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (очна форма) або єдиного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України (заочна форма).
Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи (за наявності)	Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця розробляє та затверджує: 1) положення про екзаменаційну комісію (ЕК); 2) порядок перевірки кваліфікаційних дипломних бакалаврських робіт на плагіат; 3) нормативи унікальності текстів кваліфікаційних дипломних бакалаврських робіт. Атестація осіб, які здобувають ступінь бакалавра, здійснюється ЕК, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Атестація здійснюється відкрито і публічно. Дипломна робота бакалавра допускається до захисту перед ЕК за умови, якщо рівень її унікальності (оригінальності) відповідає нормативу, який офіційно затверджений Харківським національним економічним університетом імені Семена Кузнеця. Вимоги до заключної кваліфікаційної роботи: Кваліфікаційна дипломна бакалаврська робота – це навчально-наукова робота студента, яка виконується на завершальному етапі здобуття кваліфікації бакалавра з фінансів, банківської справи та страхування для встановлення відповідності отриманих здобувачами вищої освіти результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Вона є кваліфікаційним документом, на підставі якого ЕК визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення щодо присвоєння відповідної кваліфікації та видачу диплома. Дипломна робота бакалавра є інструментом закріплення та демонстрації сформованих упродовж навчання загальних та спеціальних компетентностей відповідно профілю обраної спеціальності. Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання складної задачі або комплексної проблеми у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що супроводжується проведенням досліджень та/або застосуванням інноваційних підходів та характеризується невизначеністю умов і вимог. Для оприлюднення та публічного ознайомлення зі змістом кваліфікаційних робіт, запобігання академічного плагіату дипломні роботи мають бути розміщені у репозитарії Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.
Вимоги до публічного захисту кваліфікаційної роботи (демонстрації за наявності)	У процесі публічного захисту кандидат на присвоєння бакалаврського ступеня повинен показати уміння чітко і упевнено викладати зміст проведених досліджень, аргументовано відповідати на запитання та вести дискусію. Доповідь студента повинна супроводжуватися презентаційними матеріалами та пояснювальною запискою, призначеними для загального перегляду. Ухвалення екзаменаційною комісією рішення про присудження ступеня

	бакалавра з фінансів, банківської справи та страхування та видачу диплома бакалавра за результатами підсумкової атестації студентів оголошуються після оформлення в установленому порядку протоколів засідань екзаменаційної комісії.
Вимоги до кваліфікаційного екзамену	Оцінювання рівня якості підготовки бакалавра під час атестації у формі кваліфікаційного іспиту здійснюють члени екзаменаційної комісії на основі встановлених правил, принципів, критеріїв, системи і шкали оцінювання. Єдиний кваліфікаційний іспит здійснюється в письмовій формі для заочної форми.

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Вимоги визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) та статті 16 Закону України «Про вищу освіту».

Принципи та процедури забезпечення якості освіти	Принципи забезпечення якості освіти: відповідальність за якість вищої освіти, що надається; забезпечення якості відповідає різноманітності систем вищої освіти, закладів вищої освіти, програм і студентів; забезпечення якості враховує потреби та очікування студентів, усіх інших стейкхолдерів та суспільства. Процедурами забезпечення якості освіти є: розробка стратегії і політики в сфері якості вищої освіти; розробка механізму формування, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; розробка системи оцінювання знань здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників та регулярного оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб, згідно з розробленими та затвердженими правилами. організація підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; формування необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за освітньою програмою; створення та функціонування інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; оприлюднення об'єктивної неупередженої інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; розробка політики щодо ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях здобувачів вищої освіти; інших процедур і заходів.
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Моніторинг і періодичний перегляд програм здійснюється з метою забезпечення їх відповідності потребам студентів і суспільства. Моніторинг спрямований на безперервне вдосконалення програм. Про будь-які дії, заплановані або вжиті як результат перегляду, слід інформувати всі зацікавлені сторони. Регулярний моніторинг, перегляд і оновлення освітніх програм мають на меті гарантувати відповідний рівень надання освітніх послуг, а також створює сприятливе й ефективне навчальне середовище для здобувачів вищої освіти. Це передбачає оцінювання:

	змісту програми в контексті останніх досліджень у сфері соціального забезпечення, гарантуючи відповідність програми сучасним вимогам; потреб суспільства, що змінюються; навчального навантаження здобувачів вищої освіти, їх досягнень і результатів завершення освітньої програми; ефективності процедур оцінювання студентів; очікувань, потреб і задоволеності здобувачів вищої освіти змістом та процесом навчання; навчального середовища відповідності меті і змісту програми; якості сервісних послуг для здобувачів вищої освіти. Програми регулярно переглядають і оновлюють, залучаючи до цього процесу здобувачів вищої освіти, роботодавців та інших стейкхолдерів.
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти	Оцінювання здобувачів вищої освіти базується на принципах студентоцентрованого навчання та передбачає наступне: оцінювачі (експерти) ознайомлені з існуючими методами проведення тестування та екзаменування і отримують підтримку для розвитку власних навичок у цій сфері; критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь; оцінювання здобувачів вищої освіти дозволяє продемонструвати ступінь досягнення ними запланованих результатів навчання; оцінювання проводиться предметною комісією у складі більше ніж дві особи; процедури оцінювання здобувачів вищої освіти повинні враховувати пом'якшувальні обставини; оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур; наявність офіційної процедури розгляду апеляцій здобувачів вищої освіти.
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	Система підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників розробляється у відповідності до діючої нормативної бази та будується на наступних принципах: обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації; прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійного діяльності; обов'язковості впровадження результатів підвищення кваліфікації в наукову та педагогічну діяльність; оприлюднення результатів стажування та підвищення кваліфікації.
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Вищі навчальні заклади забезпечують освітній процес необхідними та доступними для здобувачів вищої освіти ресурсами (кадровими, методичними, матеріальними, інформаційними та ін.) та здійснюють відповідну підтримку студентів. При плануванні, розподілі та наданні навчальних ресурсів і забезпеченні підтримки здобувачів вищої освіти враховуються потреби різноманітного студентського контингенту та принципи студентоцентрованого навчання. Внутрішнє забезпечення якості освіти гарантує, що всі необхідні ресурси відповідають цілям навчання, є загальнодоступними, а студенти поінформовані про їх наявність.
Наявність	З метою управління освітніми процесами розроблено ефективну політику

інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної кампанії, планування та організація навчального процесу; доступ до навчальних ресурсів; обліку та аналізу успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; моніторинг дотримання стандартів якості; управління знаннями та інноваційний менеджмент; управління кадрами та ін.
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Достовірна, об'єктивна, актуальна, своєчасна та легкодоступна інформація про діяльність за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» публікується на сайті ХНЕУ ім. С. Кузнеця, включаючи програми для потенційних здобувачів вищої освіти, студентів, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості. Надається інформація про освітню діяльність за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», включаючи програми, критерії відбору на навчання; заплановані результати навчання за цими програмами; кваліфікації; процедури навчання, викладання та оцінювання, що використовуються; прохідні бали та навчальні можливості, доступні для студентів тощо.
Запобігання та виявлення академічного плагіату	Система забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу, сформована в ХНЕУ ім. С. Кузнеця, базується на таких принципах: дотримання загальноприйнятих принципів моралі; демонстрація поваги до Конституції і законів України і дотримання їхніх норм; повага до всіх учасників освітнього процесу незалежно від їхнього світогляду, соціального стану, релігійної та національної приналежності; дотримання норм законодавства про авторське право; посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; самостійне виконання індивідуальних завдань. У випадку порушення принципів академічної доброчесності відповідні особи притягуються до відповідальності відповідно до законодавства та діючих у ХНЕУ ім. С. Кузнеця положень і норм.

Спеціальні вимоги до зарахування: набір на спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» освітнього рівня «бакалавр» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного тестування. Для успішного засвоєння ОПП бакалавра абітурієнти повинні повну загальну середню освіту та здібності до оволодіння знаннями, уміннями, навичками загальноекономічних і фахових наук.

Професійні профілі випускників: бакалавр з фінансів, банківської справи та страхування за освітньо-професійною програмою «Ризик-менеджмент та страхування» підготовлений до роботи в галузях економіки за ДК 009:2010 та здатний виконувати професійні роботи за ДК 003:2010.

Фахівець підготовлений до роботи в галузях економіки за ДК 009:2010:

Код	Назва	NACE (Rev. 1.1)	ISIC (Rev. 4)
64.99	Надання інших фінансових послуг (крім страхування та пенсійного забезпечення), н. в. і. у.	65.22 65.23	6499 6499
65.11	Страхування життя	66.01	6511
65.12	Інші види страхування, крім страхування життя	66.03	6512
65.20	Перестрахування	66.01 66.02 66.03	6520 6520 6520
65.30	Недержавне пенсійне забезпечення	66.02	6530

Код	Назва	NACE (Rev. 1.1)	ISIC (Rev. 4)
66.11	Управління фінансовими ринками	67.11	6611
66.12	Посередництво за договорами по цінних паперах або товарах	67.12 67.13	6612 6612
66.21	Оцінювання ризиків та завданої шкоди	67.20	6621
66.22	Діяльність страхових агентів і брокерів	67.20	6622
66.29	Інша допоміжна діяльність у сфері страхування та пенсійного забезпечення	67.20	6629
66.30	Управління фондами	67.12	6630
69.20	Діяльність у сфері бухгалтерського обліку й аудиту; консультування з питань оподаткування	74.12	6920
70.10	Діяльність головних управлінь (хед-офісів)	74.15	7010
70.22	Консультування з питань комерційної діяльності й керування	05.01 74.14	7020 7020
73.20	Дослідження кон'юнктури ринку та виявлення громадської думки	74.13	7320
84.11	Державне управління загального характеру	75.11	8411
84.13	Регулювання та сприяння ефективному веденню економічної діяльності	75.13	8413
84.30	Діяльність у сфері обов'язкового соціального страхування	75.30	8430

Фахівець здатний виконувати зазначені професійні роботи за ДК003:2010:

Код КП	Професійна назва роботи
1465	Менеджер (управитель) із страхування
1466	Менеджер (управитель) із пенсійного недержавного страхування
1467	Менеджер (управитель) із допоміжної діяльності у сфері фінансів
1468	Менеджер (управитель) із допоміжної діяльності у сфері страхування
2414.2	Професіонал з фінансово-економічної безпеки Аналітик з питань фінансово-економічної безпеки
2441.2	Економіст з фінансової роботи
2441.2	Аналітик з інвестицій Аналітик з кредитування Економетрист Економіст з планування Економіст з фінансової роботи Економічний радник Консультант з економічних питань
3411	Фахівець з фінансово-економічної безпеки
3411	Спеціаліст з управління активами Спеціаліст зі страхування Спеціаліст з фінансово-економічної безпеки
3412	Агент страховий
3417	Диспашер Експерт-консультант із страхування Оцінювач Оцінювач-експерт

VIII. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма

1. Закон України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року № 1556-VII (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Международная стандартная классификация образования (МСКО) 2011 [Електронний ресурс] / Інститут статистики ЮНЕСКО, 2013. – 87 с. – Режим доступу : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/isced-2011-ru.pdf>.
3. Національний Класифікатор професій ДК 003:2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://dovidnyk.in.ua/directories/profesii>.
4. Національний Класифікатор України. Класифікація видів економічної діяльності ДК 009:2010 [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10>.
5. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова КМУ від 23.11.2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>.
6. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти : Постанова КМУ від 29 квітня 2015 р. № 266 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
7. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://erasmusplus.org.ua/images/phocadownload/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
8. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII (зі змінами) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
9. ISCED fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013) [Electronic resource]. – UNESCO Institute for Statistics, 2014. – Access mode : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/isced-fields-of-education-and-training-2013-en.pdf>.
10. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти : схвалено сектором вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України протокол від 23.11.2017 № 19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>.
11. Области образования и профессиональной подготовки 2013 (МСКО-О 2013): Сопроводительное руководство к Международной стандартной классификации образования 2011. – Институт статистики ЮНЕСКО, 2014. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.uis.unesco.org/Library/Documents/isced-f-2013-fields-of-educationtraining-2014-rus.pdf>.
12. Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266: наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
Загальні компетентності				
ЗК01	Зн2	Ум1		
ЗК02	Зн2	Ум1		АВ2
ЗК03				АВ1
ЗК04			К1, К2	
ЗК05	Зн1	Ум1	К1, К2	
ЗК06		Ум1	К1, К2	
ЗК07		Ум1	К1	АВ3
ЗК08	Зн1	Ум1		
ЗК09			К2	АВ1
ЗК10			К1, К2	АВ1
ЗК11			К1, К2	
ЗК12		Ум1	К1	АВ3
ЗК13			К2	
ЗК14			К2	
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
СК01	Зн1, Зн2	Ум1		
СК02	Зн1, Зн2	Ум1		
СК03	Зн1, Зн2	Ум1		
СК04	Зн1	Ум1	К1	АВ1
СК05	Зн2	Ум1		АВ3
СК06		Ум1	К2	АВ2
СК07		Ум1	К1	АВ1
СК08			К1, К2	АВ2
СК09			К1, К2	
СК10				АВ1, АВ2, АВ3
СК11				АВ2, АВ3

Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою результатів навчання та компетентностей

[illegible]